

שָׁכַךְ דָּרְכוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - נוֹתֵן עֶשֶׂר לְאָדָם, לְמָה? לְזוֹן אֶת הָעֲנִיִּים וְלַעֲשׂוֹת מִצְוֹתָיו. אֵינּוּ עוֹשֶׂה אֶת זֶה וּמִתְנַגֵּא [ואם נִתְנַגֵּא בו] בַּעֲשֶׂר הַהוּא - בּוֹ יִלְקָה, שְׁפָתוֹב (קֹהֶלֶת ה) עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלִיו לְרַעְתּוֹ. נוֹתֵן לוֹ בְּנִים, לְמָה? לְלַמֵּד אוֹתָם דֶּרֶךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִשְׁמֵר מִצְוֹתָיו, כְּמוֹ שְׁאֲמֹר בְּאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית יח) כִּי יִדְעֵתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת בְּנֵי וְאֵת כָּל בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשְׁמֵרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְגו'. הוּא לֹא עוֹשֶׂה אֶת זֶה וּמִתְנַגֵּא בָהֶם - בָּהֶם הוּא לוֹקָה, שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב יח) לֹא נִין לוֹ וְלֹא נִכְד בְּעַמּוֹ וְגו'. וְכֵן כְּמוֹ זֶה, כְּשֶׁנוֹתֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִפִּי טוֹב עֲלִיּוֹן שֶׁל אָדָם הִרְאִשׁוֹן לָהֶם, לְמָה? כִּדֵּי לִשְׁמֵר מִצְוֹתָיו וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. לֹא עֲשׂוּ כֶּף אֶלֶּא הִתְנַגְּאוּ בּוֹ - בּוֹ לוֹקִים, בִּלְפִי הֵדָה.

אָמַר רַב יְהוּדָה, כְּשֶׁבִרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הִרְאִשׁוֹן, הִיָּה גִלְמֵ טָרַם שְׁזָרַק בּוֹ נְשָׁמָה, וְקָרָא לְאוֹתוֹ הַמְּלַאָךְ הַמְּמַנֶּה עַל צוּרוֹת בְּנֵי אָדָם, וְאָמַר לוֹ: עֵינַי וְצַר בְּדַמּוֹת הַזֶּה שֶׁשָּׂה בְּנֵי אָדָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ה) וַיֹּלֶד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, כְּלוֹמַר שֵׁתָא שֵׁשׁ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵאוֹתוֹ עֶפְרַיִם מִמֶּשׁ שֶׁנִּבְרָא אָדָם הִרְאִשׁוֹן, לְקַח הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִרָא אֶת שֵׁשֶׁת אֱלֹהִים, וְקָרָא לוֹ שֵׁת שֵׁשׁ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיֹּלֶד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ, מֵאוֹתָהּ הָעֶסָה שֶׁנִּבְרָא הַגִּלְמֵ שְׁלוֹ. וְעַל כֵּן נֶאֱמַר גִּלְמֵ רָאוּ עֵינֵיהֶם, וְעֵינֵיהֶם בּוֹ לַעֲשׂוֹת [ב] שְׁדוּמִים לוֹ. וְעַל סִפְרָךְ כָּלֶם לָהֶם וְנִטְרְדוּ מִן הָעוֹלָם [וְנִדְוּוּ בְּאוֹתוֹ

דְּכַךְ אוֹרְחוֹי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, יְהִיב עוֹתְרָא לְכַר אֵינִישׁ, לְמָה, לְמִיזַן עֲנִיִּין וְלְמַעַבְד פְּקוּדוֹי. לֹא עֶבֶיד הָאִי וְאִתְנַגְּאִי (וְאִי אִתְנַגְּאִי בֵּיה) בְּהָהוּא עוֹתְרָא, בֵּיה יִלְקִי דְכִתְיִב, (קֹהֶלֶת ה) עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלִיו לְרַעְתּוֹ. יְהִיב לֵיה בְּנִין, לְמָה, לְמִילָף לְהוֹ אוֹרְחוֹי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלְמִיטְר פְּקוּדוֹי כְּדֵאֲמֹר בְּאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית יח) כִּי יִדְעֵתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת בְּנֵי וְאֵת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשְׁמֵרוּ דְרָךְ יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְגו'. לֹא עֶבֶיד הָאִי וּמִתְנַגֵּא בְהוּ, בְּהוּ לְקִי דְכִתְיִב, (אִיּוֹב יח) לֹא נִין לוֹ וְלֹא נִכְד בְּעַמּוֹ וְגו'. וְכֵן כְּהָאִי גְוֹנָא כִּד יְהִיב קְדֻשָׁא בְרִיךְ הוּא מִשְׁפִּירוֹתָא טְבָא עֲלָאָה דְאָדָם הִרְאִשׁוֹן לְהוּ, לְמָה, בְּגִין לְמִיטְר פְּקוּדוֹי וְלְמַעַבְד רַעוּתֵיהּ, לֹא עֶבְדוּ כְדִין אֶלֶּא אִתְנַגְּאוּ בֵּיה. בֵּיה לְקוּ בְּהָאִי שְׁפִירוֹתָא.

אָמַר רַב יְהוּדָה, כִּד בִּרָא קְדֻשָׁא בְרִיךְ הוּא אָדָם הִרְאִשׁוֹן, הָוָה גּוֹלָם עַד לֹא זָרִיק בֵּיה נְשָׁמָתָא, וְקָרָא לְהָהוּא מְלַאָכָא דְהוּא מְמוּנָה עַל דִּיּוֹקְנָא דְבְנֵי נְשָׁא, וְאָמַר לוֹ עֵינֵי וְצַר בְּדִיּוֹקְנָא דְדִין שִׁתָּא בְנֵי נְשָׁא, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב, (בְּרֵאשִׁית ה) וַיֹּלֶד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, כְּלוֹמַר שִׁתָּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵהָהוּא עֶפְרַיִם מִמֶּשׁ דְּאִתְבְּרִי אָדָם הִרְאִשׁוֹן נְסִיב קְדֻשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאִתְבְּרָאָה אֱלִין שִׁתָּא, וְקָרָא לֵיה שֵׁת, שִׁתָּא, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב וַיֹּלֶד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ מֵאוֹתָהּ הָעֶסָה שֶׁנִּבְרָא הַגּוֹלָם שְׁלוֹ, וְעַל כֵּן נֶאֱמַר גִּלְמֵ רָאוּ עֵינֵיהֶם וְעֵינֵיהֶם בּוֹ לַעֲשׂוֹת (ר"א ל"ג ב) דְּדָאֵמוּ לֵיה. וְעַל סִפְרָךְ כָּלֶם יִכְתְּבוּ, מָאן אֵינּוּן, כְּלֵהוּ דְלֹא נִטְרְדוּ מֵאִי דְיִהִב קְדֻשָׁא בְרִיךְ הוּא לוֹן וְאִתְטְרְדוּ מִן עֲלָמָא (וְאִתְרְדוּ בְּהוּא דִּנְא).

תַּנְן הֵתָם אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אֲשֶׁפְּחִנָּא דְתַלְתַּל מְטְרָן הוּי לִילִיא, וְכָל חַד וְחַד אֵית עֲנִינָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ

יִכְתְּבוּ, מִי הֵם? כָּלֶם שְׁלֹא שְׁמָרוּ מַה שֶׁנִּתֵּן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

[הרין].

שְׁנִינּוּ שֵׁם, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, מִצְּאֵנוּ שְׁשֵׁלֶשׁ מִשְׁמְרוֹת הוּא הַלִּילָה, וְלְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ עֲנִין לְקַב"ה בְּאָדָם, כְּשִׁיּוֹצֵאת נְשָׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ וְנִשְׁאַר אוֹתוֹ גִּלְמֵ יֵשׁ עַל מִטָּתוֹ, וְנִשְׁמָתוֹ עוֹלָה בְּכָל